

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

МАНДАЛ ДААТГАЛ ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдэд

Аудиторын дүгнэлт

Бид Мандал Даатгал ХК (цаашид “Компани” гэх)-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх Компанийн санхүүгийн байдлын тайлан, тухайн өдрөөр дуусгавар болсон үеийн жилийн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан, нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын товчоо болон бусад тайлбар тодруулгуудаас бүрдсэн санхүүгийн тайлангуудад аудит хийж гүйцэтгэлээ.

Бидний дүгнэлтээр дээр нэрлэсэн санхүүгийн тайлангууд нь 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаарх Компанийн санхүүгийн байдал хийгээд тухайн өдрөөр дуусгавар болсон санхүүгийн жилийн үйл ажиллагааны үр дүн, мөнгөн гүйлгээг Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын зөвлөл (“НББОУСЗ”)-өөс гаргасан Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартууд (“СТОУС”)-ын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид энэхүү аудитын ажлыг Аудитын олон улсын стандарт (“АОУС”)-уудын дагуу хийж гүйцэтгэв. Уг стандартуудын дагуу хүлээсэн үүрэг хариуцлагуудыг энэхүү тайлангийн “Санхүүгийн тайлангийн аудитад хүлээх аудиторын үүрэг хариуцлага” хэсэгт харуулав. Бид Нягтлан бодогчдын ёс зүйн олон улсын стандартын зөвлөлөөс баталсан “Мэргэшсэн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрэм”-ийн дагуу Компаниас хараат бус бөгөөд уг дүрэмд заасны дагуу өөрсдийн бусад ёс зүйн үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн болно. Бидний олж авсан аудитын нотолгоо нь бидний гаргасан дүгнэлтэд хангалттай, зохистой үндэслэл болж чадна гэдэгт бид итгэлтэй байна.

Санхүүгийн тайлантай холбоотойгоор удирдлагын хүлээх хариуцлага

Санхүүгийн тайлангуудыг СТОУС-ын дагуу бэлтгэх, үнэн зөв толилуулах ба залилан, алдааны улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэх боломжийг бий болгоход шаардлагатай гэж удирдлагын тодорхойлсон дотоод хяналтуудад удирдлага хариуцлага хүлээнэ.

Компанийн удирдлага нь санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэхдээ Компанийн үйл ажиллагааг зогсоох эсвэл татан буулгахаар төлөвлөсөн эсвэл эдгээрээс өөр бодит сонголт байхгүйгээс бусад тохиолдолд санхүүгийн тайлангуудыг гаргахдаа удирдлага нь тасралтгүй байх зарчмын дагуу Компанийн үйл ажиллагааг тасралтгүй явуулах чадварыг үнэлэх, боломжтой бол тасралтгүй байх зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулах, нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг хэрэглэх үүрэгтэй.

Компанийн удирдлага нь Компанийн санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайлантай холбоотойгоор аудиторын хүлээх үүрэг

Залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу тайлагналуудаас санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаа олж авах, дүгнэлт бүхий аудиторын тайлан гаргах нь бидний зорилго юм.

Зохистой баталгаажуулалт гэдэг нь өндөр түвшний баталгаажуулалт боловч “АОУС”-ын дагуу хийгдсэн аудит нь оршин байгаа материаллаг буруу тайлагналуудыг байнга илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм. Буруу тайлагналууд нь залилан эсвэл алдаанаас үүсч болох ба хэрэв тэдгээр нь дангаараа эсвэл нийтдээ санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргасан хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай бол материаллагт тооцогдоно.

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ (ҮРГЭЛЖЛЭЛ)

Санхүүгийн тайлантай холбоотойгоор аудиторын хүлээх үүрэг (үргэлжлэл)

АОУС-ын дагуу хийх аудитын үед бид мэргэжлийн үнэлэмж, мэргэжлийн үл итгэх зарчмыг баримтлан ажилладаг. Бид мөн:

- Залилан эсвэл алдааны улмаас үүсч болох санхүүгийн тайлангийн материаллаг буруу тайлагнаалудын эрсдэлүүдийг таних, үнэлэх, тэдгээр эрсдэлд тохирох аудитын горимуудыг боловсруулах, гүйцэтгэх, өөрсдийн дүгнэлтэнд үндэслэл болохуйц хангалттай, зохистой аудитын нотолгоог олж авах. Залилан нь хуйвалдах, бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу мэдэгдэл хийх, дотоод хяналтыг зөрчих зэрэг үйлдлүүдтэй холбоотой байж болох тул залилангаас үүдэн гарсан материаллаг буруу тайлагнаалыг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүдэн гарсан буруу тайлагнаалыг ирүүлэхгүй байх эрсдэлээс өндөр байдаг.
- Компанийн дотоод хяналтын үр нөлөөтэй байдалд дүгнэлт өгөх зорилгоор биш тухайн нөхцөл байдалд тохирохуйц аудитын горим боловсруулахын тулд аудитад хамааралтай дотоод хяналтын талаар ойлголт олж авах.
- Хэрэглэсэн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогууд нь зохистой эсэх, удирдлагын зүгээс нягтлан бодох бүртгэлийн ойролцоолсон тооцооллууд, тэдгээрт холбогдох тодруулгууд нь үндэслэлтэй эсэхийг үнэлэх.
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг удирдлага зохистой хэрэглэсэн эсэх, олж авсан аудитын нотолгоонд үндэслэн Компанийн үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулах чадамжид мэдэгдэхүйц эргэлзээ үүсгэж болох үйл явдал эсвэл нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал байгаа эсэхийг дүгнэх. Хэрэв материаллаг тодорхой бус байдал байна гэж дүгнэвэл, бид аудиторын тайландаа санхүүгийн тайлангийн холбогдох тодруулгыг хийж өгөх эсвэл ийм тодруулга хангалтгүй бол дүгнэлтээ өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудиторын тайлан гарах өдөр хүртэл олж авсан аудитын нотолгоонд үндэслэн бид дүгнэлтээ гаргадаг. Гэхдээ ирээдүйн үйл явдал эсвэл нөхцөл байдал Компанийн тасралтгүй байх зарчмыг алдагдуулж болно.
- Санхүүгийн тайлангудууд (үүнд тодруулгууд багтана)–ын ерөнхий толилуулга, бүтэц, агуулгыг үнэлэх мөн санхүүгийн тайлангууд нь зөв толилуулгын шаардлагыг хангахуйц байдлаар холбогдох ажил гүйлгээ, үйл явдлуудыг илэрхийлсэн эсэхийг үнэлэх.

Бид аудитын ажлын төлөвлөсөн хамрах хүрээ, цаг хугацаа, томоохон хэмжээний дутагдал болон аудитын явцад олж тогтоосон дотоод хяналтын томоохон доголдол зэргийг багтаасан асуудлуудыг Компанийн удирдлагад мэдэгддэг.

Бусад зүйл

Энэхүү тайланг өөр ямар нэгэн зорилгоор бус, Монгол Улсын "Компанийн тухай хууль"-ийн 94 дүгээр зүйлд заасны дагуу Компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн захиалгаар аудитыг гүйцэтгэн Компанийн хувьцаа эзэмшигчдэд зориулан гаргалаа. Бид энэхүү тайлангийн агуулгын хүрээнд өөр аливаа нэг гуравдагч талын өмнө хариуцлага хүлээхгүй болно

НЕКСИА ГЛОБАЛ МОНГОЛИА АУДИТ ХХК

Мэргэшсэн нягтлан бодогчид:

Улаанбаатар хот, Монгол улс
Огноо: 2024 оны 2 дугаар сарын 23

М.Нямжин
У.НАРАНДЭЛГЭР
Аудитор

МАНДАЛ ДААТГАЛ ХК

2023 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨРХ
САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

	Тод	2023.12.31	(Дахин тайлагнасан*) 2022.12.31
(Мянган төгрөгөөр)			
ХӨРӨНГӨ			
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	12	14,172,386	1,037,665
Санхүүгийн хөрөнгө	13	36,389,403	39,119,369
Хорогдуулсан ертөгөөр бүртгэх		28,804,237	32,874,921
Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлт нь ашиг, алдагдлын тайланд бүртгэгдэх		2,989,600	1,542,919
Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлт нь бусад дэлгэрэнгүй орлогын тайланд бүртгэгдэх		4,595,566	4,701,529
Даатгалын гэрээний хөрөнгө	9	4,733,085	4,251,695
Давхар даатгалын гэрээний хөрөнгө	14	1,196,720	5,786,124
Авлага	15	690,685	110,323
Урьдчилж төлсөн төлбөр, тооцоо ба бусад хөрөнгө	16	406,864	797,548
Бараа материал	17	41,772	112,898
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	11.3	-	79,750
Үндсэн хөрөнгө	18	1,154,995	1,538,997
Ашиглах эрхтэй хөрөнгө	19.1	1,005,304	939,176
Биет бус хөрөнгө	20	173,445	164,174
Борлуулалтын зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө		600,438	319,000
Нийт хөрөнгө		60,565,097	54,256,719
ӨР ТӨЛБӨР			
Даатгалын гэрээний өр төлбөр	9, 23	20,531,548	15,412,026
Давхар даатгалын гэрээний өр төлбөр	14	1,368,849	6,077,740
Дансны ба бусад өр төлбөр	21	1,107,198	1,311,507
Орлогын албан татварын өр төлбөр	11.4	557,734	475,722
Хойшлогдсон татварын өр төлбөр	11.3	156,041	-
Түрээсийн өр төлбөр	19.2	941,439	930,389
Нийт өр төлбөр		24,662,809	24,207,384
ЭЗДИЙН ӨМЧ			
Хувьцаат капитал	22	6,243,016	6,243,016
Нэмж төлөгдсөн капитал		4,441,896	4,441,896
Тусгай нөөц сан		1,256,290	1,256,290
Хөрөнгө оруулалтын дахин үнэлгээний нэмэгдлийн нөөц сан	7	81,022	318,137
Хуримтдагдсан ашиг		23,880,064	17,789,996
Нийт эздиийн өмч		35,902,288	30,049,335
Нийт эздиийн өмч ба өр төлбөр		60,565,097	54,256,719

Хавсаргасан тодруулга нь энэхүү санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

* Аудитлагдсан санхүүгийн тайлангийн тодруулга нь Санхүүгийн Тайллагналын Олон Улсын Стандарт 17-ийн дагуу толилуулагдсан ба зарим нэг дүнгийн ангилалыг сольсон ба залруулгууд хийгдсэн тул Компанийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлант жилийн санхүүгийн тайлантай таарахгүй болно (Тодруулга 25).

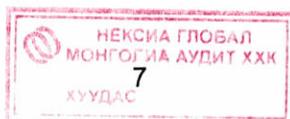
МАНДАЛ ДААТГАЛ ХК

**2023 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН ЖИЛИЙН
АШИГ, АЛДАГДАЛ БА БУСАД ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ОРЛОГЫН ТАЙЛАН**

(Мянган төгрөгөөр)	Тод			(Дахин тайлагнасан*)
		2023	2022	
Даатгалын орлого	6, 9	24,592,395	21,211,492	
Даатгалын үйлчилгээний зардал	6, 9	(18,280,237)	(13,053,794)	
Даатгалын үйлчилгээний үр дүн		6,312,158	8,157,698	
Давхар даатгалын хураамжийн төлөлт		370,942	(149,034)	
Давхар даатгалаас хүлээн авсан нөхөн төлбөр		2,997,402	1,230,144	
Давхар даатгалын цэвэр үр дүн		3,368,344	1,081,110	
Даатгалын үйлчилгээний цэвэр үр дүн	6	9,680,502	9,238,808	
Хорогдуулсан өртгөөр бүртгэх санхүүгийн хөрөнгийн хүүний орлого	7	5,790,980	4,514,956	
Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлт нь ашиг, алдагдлын тайландаа бүртгэгдэх хөрөнгө оруулалтын цэвэр олз	7	1,236,837	125,209	
Хорогдуулсан өртгөөр бүртгэх санхүүгийн хөрөнгийн үл хүлээн зөвшөөрлөлтөөс үүссэн олз	7	149,388	499,240	
Санхүүгийн хөрөнгө, гэрээний хөрөнгийн үнэ цэнийн бууралтын өөлчлөлтөөс үүссэн олз, гарз (үнэ цэнийн бууралтын буцаалтыг оруулсан)	7	4,137	(5,487)	
Цэвэр хөрөнгө оруулалтын орлого	7, 13	7,181,342	5,133,918	
Бусад олз / (гарз)	8	665,763	119,312	
Бусад үйл ажиллагааны зардал	10	(10,608,594)	(10,265,436)	
Бусад санхүүгийн зардал		(120,670)	(55,972)	
Татварын өмнөх ашиг		6,798,343	4,170,630	
Орлогын албан татварын зардал	11	(708,275)	(394,280)	
Тайлант жилийн цэвэр ашиг		6,090,068	3,776,350	
Бусад дэлгэрэнгүй орлого / (алдагдал)	13	(237,115)	(869,154)	
Тайлант жилийн нийт дэлгэрэнгүй орлого		5,852,953	2,907,196	

Хавсаргасан тодруулга нь энэхүү санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

* Аудитлагдсан санхүүгийн тайлангийн тодруулга нь Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт 17-ийн дагуу толилуулагдсан ба зарим нэг дүнгийн ангилалыг сольсон ба залруулгууд хийгдсэн тул Компанийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлант жилийн санхүүгийн тайлантай таарахгүй болно (Тодруулга 25).

МАНДАЛ ДААТГАЛ ХК

**2023 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨРХ
ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН**

(Мянган төгрөгөөр)	Хувьцаат капитал (Тод 22)	Нэмж төлөгдсөн капитал	Хөрөнгө оруулалтын дахин үнэлгээний нэмэгдлийн нөөц сан	Тусгай нөөц сан*	Хуримтлагд- сан ашиг**	Нийт
2022 оны 1 сарын 1-ээрх	6,243,016	4,441,896	1,187,291	-	14,013,646	25,885,849
Нийт дэлгэрэнгүй орлого	-	-	(869,154)	-	3,776,350	2,907,196
Дахин ангилсан* (Тодруулга 25)	-	-	-	1,256,290	-	1,256,290
Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-	-	-
2022 оны 12 сарын 31-ээрх	6,243,016	4,441,896	318,137	1,256,290	17,789,996	30,049,335
Нийт дэлгэрэнгүй орлого	-	-	(237,115)	-	6,090,068	5,852,953
Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-	-	-
2023 оны 12 сарын 31-ээрх	6,243,016	4,441,896	81,022	1,256,290	23,880,064	35,902,288

Хавсаргасан тодруулга нь энэхүү санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

* Тусгай нөөц санг Санхүүгийн Зохицуулах Хорооны (“СЗХ”) шаардлагад нийцүүлэн байгуулсан бөгөөд СЗХ-той зөвшилцсөний үндсэн дээр Компанийн хувьцаа эзэмшигчид олгох боломжтой (Тодруулга 25).

** Аудитлагдсан санхүүгийн тайлангийн тодруулга нь Санхүүгийн Тайллагналын Олон Улсын Стандарт 17-ийн дагуу толилуулагдсан ба зарим нэг дунгийн ангилалыг сольсон ба залруулгууд хийгдсэн тул Компанийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлант жилийн санхүүгийн тайлантай таарахгүй болно (Тодруулга 25).

МАНДАЛ ДААТГАЛ ХК

**2023 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31-НИЙ ӨДРӨӨР ДУУСГАВАР БОЛСОН ЖИЛИЙН
МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН**

(Мянган төгрөгөөр)	Тод			(Дахин тайлагнасан*)
		2023	2022	
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ				
Татварын өмнөх ашиг		6,798,343	4,170,630	
Татварын өмнөх ашигийг цэвэр мөнгөн гүйгээтэй тохируулах мөнгөн бус тохируулгаад:				
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл	10	506,120	428,000	
Ашиглах эрхтэй хөрөнгийн элэгдэл	10	327,336	413,999	
Биет бус хөрөнгийн хорогдол	10	74,329	97,799	
Хорогдуулсан өртөгөөр бүртгэх санхүүгийн хөрөнгийн хүүний орлого		(5,790,980)	(4,514,956)	
Өөрчлөлт нь ашиг, алдагдлын тайланд бүртгэгдэх хөрөнгө оруулалтын олз		(1,136,428)	-	
Хорогдуулсан өртөгөөр бүртгэх санхүүгийн хөрөнгийн үл хүлээн зөвшөөрөлтөөс үүссэн олз		(149,388)	(499,240)	
Хүүний зардал		120,671	55,973	
Төлсөн хүү		(120,671)	(55,973)	
Үндсэн хөрөнгө борлуулснаас олсон (олз) / гарз	8	(105,768)	(60,867)	
Ханшийн бодит бус (олз) / гарз	8	106,428	408,881	
Ногдол ашиг		(100,410)	(125,209)	
Ажлын капиталын өөрчлөлт		529,582	319,037	
Авлагын бууралт/(өсөлт)		3,960,947	(1,126,254)	
Бараа материалын бууралт / (өсөлт)		71,126	29,895	
Урьдчилж төлсөн төлбөр, тооцооны өсөлт		(209,754)	(392,647)	
Хойшлогдсон даатгалын орлогын шимтгэлийн зардлын өсөлт / (бууралт)		(429,158)	(459,885)	
Давхар даатгагчид ногдох даатгалын нөөц (өсөлт) / бууралт		(17,120,949)	(10,397,640)	
Даатгалын нөөц сангийн (өсөлт) / бууралт		22,323,937	11,531,687	
Хойшлогдсон даатгалын шимтгэлийн орлогын (бууралт) / өсөлт		(108,744)	97,449	
Дансны болон бусад өглөгийн өсөлт/(бууралт)		(4,306,012)	2,986,952	
Үйл ажиллагаанаас олсон мөнгө		4,710,975	2,588,594	
Төлсөн татвар		(390,471)	(128,978)	
Үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ		4,320,504	2,459,616	
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ				
Үндсэн хөрөнгийн худалдан авалтанд зарцуулсан		(242,143)	(1,186,853)	
Биет бус хөрөнгийн худалдан авалтанд зарцуулсан		(83,600)	-	
Санхүүгийн хөрөнгө оруулалтаас хүлээн авсан / (олгосон)		4,130,382	(4,790,642)	
Түрээсийн сайжруулалтад зарцуулсан		(401,682)	(1,071,298)	
Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй хөрөнгийн борлуулалтаас хүлээн авсан		310,000	-	
Үндсэн хөрөнгийн борлуулалтаас хүлээн авсан		267,319	206,382	
Хүлээн авсан хүү		5,647,917	4,632,137	
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ		9,628,193	(2,210,274)	
САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ				
Түрээсийн төлөлт		(707,548)	(617,291)	
Ногдол ашигийн төлөлт		-	(1,872,905)	
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ		(707,548)	(2,490,196)	
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгийн цэвэр өсөлт / (бууралт)		13,241,149	(2,240,854)	
Ханшийн зөрүүний нөлөө	8	(106,428)	(408,881)	
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	12	1,037,665	3,687,400	
Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	12	14,172,386	1,037,665	

Хавсаргасан тодруулга нь энэхүү санхүүгийн тайлангийн салшгүй хэсэг болно.

* Аудитлагдсан санхүүгийн тайлангийн тодруулга нь Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт 17-ийн дагуу толилуулагдсан ба зарим нэг дунгийн ангилалыг сольсон ба запруулгүүд хийгдсэн тул Компанийн 2022 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон тайлант жилийн санхүүгийн тайлантай таарахгүй болно (Тодруулга 25).

